

ROMEINEN IX-XI

Israëls Geschriften

&

Gods karakter

ROMEINEN IX-XI

Even recapituleren...

Hoe is het mogelijk dat Israel massaal het evangelie verwerpt?

Heeft Gods Woord dan niet gefaald?

- ❖ Neen, als je maar beseft dat nationaal / etnisch Israel **het Israel van God**
- ❖ De aartsvaders God openbaart zijn bedoelingen *van bij het begin*
- ❖ **God roept** de familielij van de belofte waardoor de zegen *in de wereld zal komen*

' Immers, Abraham zal zeker tot een groot en machtig volk worden,
en alle volken van de aarde zullen in hem gezegend worden.' (Gen.18:18)

ROMEINEN IX-XI

Even recapituleren...

Hoe is het mogelijk dat Israel massaal het evangelie verwerpt?

Heeft Gods Woord dan niet gefaald?

- ❖ Neen, als je maar beseft dat nationaal / etnisch Israel **het Israel van God**
- ❖ De aartsvaders God openbaart zijn bedoelingen *van bij het begin*
- ❖ God roept de familielijn van de belofte waardoor de zegen *in de wereld zal komen*
- ❖ Niet op grond van afkomst **God verwekt** Isaak! Abraham, Ismaël
- ❖ Niet op grond van eerstgeboorterecht God **verkiest** Jakob Esau
- ❖ Niet op grond van daden Jakob/ Esau onschuldig in de moederschoot

ROMEINEN IX-XI

Even recapituleren...

Hoe is het mogelijk dat Israel massaal het evangelie verwerpt?

Heeft Gods Woord dan niet gefaald?

- ❖ Neen, als je maar beseft dat nationaal / etnisch Israel **het Israel van God**
- ❖ **De aartsvaders** *God openbaart zijn bedoelingen van bij het begin*
 - '...opdat het voornemen van God naar verkiezing zou blijven,...' (vers 11)
- ❖ Niet naar afkomst, sociale status of reputatie maar naar **Gods roeping!** (ook de zegen!)
- ❖ De relatie met God is er alleen *op grond van Gods roeping* *gerechtigheid*
- ❖ Een kleine stap voor Paulus, een grote stap voor ons! **Genesis - Maleachi**

ROMEINEN IX-XI

Even recapituleren...

Hoe is het mogelijk dat Israel massaal het evangelie verwerpt?

Heeft Gods Woord dan niet gefaald?

- ❖ **Maleachi** → Ik heb enkel een verbond met Jakob en niet met Esau (liefde/haat)
- ❖ **Maleachi** → Ik ben véél verdraagzamer met jullie, kijk maar naar Esau / Edom!
- ❖ **Aartsvaders** → niet op grond van daden ↔ **Maleachi** → **oordeel / daden ?**
- ❖ **Is God dan niet ONRECHTVAARDIG gezien Israëls geschiedenis?**
- ❖ Israel verdient Gods goedheid niet! → *God handelt niet op basis van gerechtigheid!*
- ❖ Wie met deze vraag worstelt, bewijst ergens Israëls geschiedenis niet te begrijpen...

ROMEINEN IX-XI

Gods roeping en 'samenstelling' van Israel

'Wat zullen wij dan zeggen? Is er onrechtvaardigheid bij God? Volstrekt niet! Want tot Mozes zegt Hij:

'Ik zal Mij erbarmen over wie ik Mij erbarm en Mij ontfermen over wie Ik Mij ontferm'.

Zo ligt het dan niet aan de wil van een mens, noch aan de inspanningen van een mens,
maar aan de Zich erbarmende God.

Want de Schrift zegt tot Farao: 'Juist hiertoe heb Ik u doen opstaan, opdat Ik in u mijn macht betoon
en opdat mijn naam verkondigd wordt op de hele aarde'.

Daarom dan, Hij erbarmt Zich over wie Hij wil en Hij verhardt wie Hij wil!.

(Rm.9:14-18)

- ❖ Paulus neemt ons vervolgens mee naar **het prille begin van Israëls geschiedenis**
- ❖ Gods **verbondsliefde voor Israel** is van bij het begin, *pure genade geweest!*
- ❖ Een incident dat een diepe indruk heeft nagelaten op het **collectief geheugen...**

ROMEINEN IX-XI

Israëls' rebellie & afgoderij met het gouden stierkalf

Dit 'incident' is toonaangevend voor het grootste part van Israëls geschiedenis...

'want Ik heb met uw vaders op de dag dat Ik hen uit het land Egypte leidde, niet gesproken en hun evenmin iets geboden over zaken die betrekking hebben op brandoffers en slachtoffers.

Maar deze zaak heb Ik hun geboden: Luister naar Mijn stem. Dan zal Ik u tot een God zijn, en ú zult Mij tot een volk zijn. Bewandel heel de weg die Ik u gebieden zal en het zal u goed gaan. Maar zij hebben niet geluisterd en hun oor niet geneigd, **maar ze gingen in hun eigen opvattingen voort overeenkomstig hun verharde, boosaardige hart**. Zij gingen achterwaarts en niet voorwaarts.'
(Jer.7:22-26)

'Nee, u hebt ze niet gehoord, ook hebt u ze niet geweten, ook is uw oor van oudsher niet geopend geweest, want Ik wist dat u volkomen trouweloos handelen zou en dat u **van de moederschoot af een overtreder** wordt genoemd.'

(Jes.48:8)

ROMEINEN IX-XI

Israëls' rebellie & afgoderij met het gouden stierkalf

Toen het volk zag dat het lang duurde voor Mozes van de berg afdaalde, kwam het volk bijeen bij Aäron, en zij zeiden tegen hem: Sta op, maak voor ons goden die vóór ons uit gaan, want die Mozes, de man die ons uit het land Egypte geleid heeft – wij weten niet wat er met hem gebeurd is. En Aäron zei tegen hen: Ruk de gouden ringen die uw vrouwen, uw zonen en uw dochters in hun oren hebben, af, en breng ze bij mij. Hij nam ze van hen aan, ...en maakte een gegoten stierkalf. Toen zeiden zij: Dit zijn uw goden, Israël, die u uit het land Egypte geleid hebben. ...en Aäron kondigde aan: Morgen is er een feest voor Jahweh!

(Ex.32:1-6 selectie)

- ❖ Israel ziet Jahweh als de 'goden' van Egypte → benaderen Jahweh als een 'afgod'
- ❖ Zoeken 'de leiding van Jahweh' door het bekende 'ritueel' met het gouden stierkalf
- ❖ Jahweh ↔ 'Ptah de scheppergod van Egypte' → 'verschijnt' op de rug van 'Apis'

ROMEINEN IX-XI

Israëls' rebellie & afgoderij met het gouden stierkalf

Toen het volk zag dat het lang duurde voor Mozes van de berg afdaalde, kwam het volk bijeen bij Aäron, en zij zeiden tegen hem: Sta op, maak voor ons goden die vóór ons uit gaan, want die Mozes, de man die ons uit het land Egypte geleid heeft – wij weten niet wat er met hem gebeurd is. En Aäron zei tegen hen: Ruk de gouden ringen die uw vrouwen, uw zonen en uw dochters in hun oren hebben, af, en breng ze bij mij. Hij nam ze van hen aan, ...en maakte een gegoten stierkalf. Toen zeiden zij: Dit zijn uw goden, Israël, die u uit het land Egypte geleid hebben. ...en Aäron kondigde aan: Morgen is er een feest voor Jahweh!

(Ex.32:1-6 selectie)

- ❖ Israel ziet Jahweh als de 'goden' van Egypte ➡ benaderen Jahweh als een 'afgod'
- ❖ Zoeken 'de leiding van Jahweh' door het bekende 'ritueel' met het gouden stierkalf
- ❖ **Jahweh** had getoond dat Hij niet is als de 'goden' van Egypte toen Hij verscheen.. op..?

ROMEINEN IX-XI

Exodus 17: Jahweh in het beklagdenbankje...

'En het volk klaagde Mozes aan en zei: Geeft u ons water, zodat wij kunnen drinken!

Mozes zei tegen hen: Waarom klaagt u mij aan? Waarom verzoekt u Jahweh?

...het volk klaagde aanhoudend tegen Mozes en het zei: Waarom hebt u ons toch uit Egypte laten vertrekken? Om mij, mijn kinderen en mijn vee van dorst te laten omkomen?

Toen riep Mozes tot Jahweh: Wat moet ik met dit volk doen? Het scheelt niet veel of zij zullen mij stenigen!

Jahweh zei tegen Mozes: Ga aan het volk voorbij, en neem enkelen van de oudsten van Israël met u mee.

Neem uw staf, waarmee u de Nijl sloeg, in uw hand en ga op weg.

Zie, Ik zal daar vóór u op de rots bij de Horeb staan. Dan moet u op de rots slaan, en er zal water uitkomen,

zodat het volk kan drinken. En Mozes deed dit voor de ogen van de oudsten van Israël. Hij gaf die plaats

de naam Massa en Meriba, vanwege de onenigheid van de Israëlieten en omdat zij Jahweh

verzocht hadden door te zeggen: Is Jahweh nu in ons midden of niet?

(Ex.17:1-7 selectie)

❖ Mozes dreigt gestenigd te worden, de 'aanklacht' luidt: **volksverraad**

❖ Jahweh → **'genocidale god'** → jaagt Zijn volk in de woestijn om er te creperen!

ROMEINEN IX-XI

Exodus 17: Jahweh in het beklagdenbankje...

'En het volk klaagde Mozes aan en zei: Geeft u ons water, zodat wij kunnen drinken!

Mozes zei tegen hen: Waarom klaagt u mij aan? Waarom verzoekt u Jahweh?

...het volk klaagde aanhoudend tegen Mozes en het zei: Waarom hebt u ons toch uit Egypte laten vertrekken? Om mij, mijn kinderen en mijn vee van dorst te laten omkomen?

Toen riep Mozes tot Jahweh: Wat moet ik met dit volk doen? Het scheelt niet veel of zij zullen mij stenigen! Jahweh zei tegen Mozes: Ga aan het volk voorbij, en neem enkelen van de oudsten van Israël met u mee.

Neem uw staf, waarmee u de Nijl sloeg, in uw hand en ga op weg.

Zie, Ik zal daar vóór u op de rots bij de Horeb staan. Dan moet u op de rots slaan, en er zal water uitkomen, zodat het volk kan drinken. En Mozes deed dit voor de ogen van de oudsten van Israël. Hij gaf die plaats de naam Massa en Meriba, vanwege de onenigheid van de Israëlieten en omdat zij Jahweh verzocht hadden door te zeggen: Is Jahweh nu in ons midden of niet?

(Ex.17:1-7 selectie)

- ❖ **Jahweh op de rots**, zal voor de ogen van de oudsten & volk 'geoordeeld' worden (doodstraf)
- ❖ De staf waarmee de Nijl geslagen werd, waar de genocide van Farao zich voltrokken had

ROMEINEN IX-XI

Exodus 17: Jahweh in het beklagdenbankje...

'En het volk klaagde Mozes aan en zei: Geeft u ons water, zodat wij kunnen drinken!

Mozes zei tegen hen: Waarom klaagt u mij aan? Waarom verzoekt u Jahweh?

...het volk klaagde aanhoudend tegen Mozes en het zei: Waarom hebt u ons toch uit Egypte laten vertrekken? Om mij, mijn kinderen en mijn vee van dorst te laten omkomen?

Toen riep Mozes tot Jahweh: Wat moet ik met dit volk doen? Het scheelt niet veel of zij zullen mij stenigen!

Jahweh zei tegen Mozes: Ga aan het volk voorbij, en neem enkelen van de oudsten van Israël met u mee.

Neem uw staf, waarmee u de Nijl sloeg, in uw hand en ga op weg.

Zie, Ik zal daar vóór u op de rots bij de Horeb staan. Dan moet u op de rots slaan, en er zal water uitkomen,

zodat het volk kan drinken. En Mozes deed dit voor de ogen van de oudsten van Israël. Hij gaf die plaats

de naam Massa en Meriba, vanwege de onenigheid van de Israëlieten en omdat zij Jahweh

verzocht hadden door te zeggen: Is Jahweh nu in ons midden of niet?

(Ex.17:1-7 selectie)

- ❖ De levensader van Egypte werd **een** (bloed) **rivier van de dood**, *vanwege de kindermoord*
- ❖ Ik ben **niet** als de goden van Egypte, **sla Mij**, Ik zal levenswater **bloeden** voor Mijn volk. . .

ROMEINEN IX-XI

Israëls' rebellie & afgoderij met het gouden stierkalf

'Toen het volk zag dat het lang duurde voor Mozes van de berg afdaalde, kwam het volk bijeen bij Aäron, en zij zeiden tegen hem: Sta op, maak voor ons goden die vóór ons uit gaan, want die Mozes, de man die ons uit het land Egypte geleid heeft – wij weten niet wat er met hem gebeurd is. En Aäron zei tegen hen: Ruk de gouden ringen die uw vrouwen, uw zonen en uw dochters in hun oren hebben, af, en breng ze bij mij. Hij nam ze van hen aan, ...en maakte een gegoten stierkalf. Toen zeiden zij: Dit zijn uw goden, I sraël, die u uit het land Egypte geleid hebben. ...en Aäron kondigde aan: Morgen is er een feest voor Jahweh!

(Ex.32:1-6 selectie)

- ❖ Israel **ziet** ondanks dit alles, **nog steeds Jahweh** als de 'goden' van Egypte !?
- ❖ Denken Jahweh te kennen, en dicteren hoe Hij 'god' moet zijn... *als de goden van Egypte*
- ❖ **Jahweh** is de Ik ben die Ik ben! ➡ **ZIE & HOOR, maar denk er niet aan te gissen!!**

'Maar zij hebben niet geluisterd... ze gingen in hun eigen opvattingen voort...' (Jer.7)

ROMEINEN IX-XI

context: 'Ik zal Mij erbarmen over wie ik Mij erbarm...'

'Ga heen, vertrek van hier, u en het volk dat u uit het land Egypte geleid hebt,... Ik zal een engel vóór u uit zenden naar een land dat overvloedig is van melk en honing. Maar Ik zal Zelf niet in uw midden meetrekken, omdat u een halsstarrig volk bent en Ik u anders onderweg zou vernietigen.

Toen zei hij tegen Hem: Als U niet meegaat, laat ons dan van hier niet verder trekken.

Want hoe moet het anders bekend worden dat ik genade gevonden heb in Uw ogen, ik en Uw volk?

Is het niet daardoor dat U met ons meegaat? Daardoor zullen wij, ik en Uw volk, afgezonderd zijn van alle volken die er op de aardbodem zijn. Toen zei Jahweh tegen Mozes:

Ook dit woord dat u spreekt, zal Ik doen, ... Toen zei Mozes: Toon mij toch Uw heerlijkheid!

Maar Hij zei: Ík zal al Mijn goedheid bij u voorbij laten komen, en in uw aanwezigheid zal Ik de Naam van Jahweh uitroepen, maar Ik zal genadig zijn voor wie Ik genadig zal zijn, en Ik zal Mij ontfermen over wie Ik Mij ontfermen zal!

(Ex.32-33 selectie)

- ❖ Here God gedenk Uw reputatie, U doet dit toch om Uw heerlijke Naam bekend te maken!
- ❖ Jahweh is rechtvaardig, maar fundamenteel geneigd om genadig & barmhartig te zijn

ROMEINEN IX-XI

context: 'Ik zal Mij erbarmen over wie ik Mij erbarm...'

' Toen daalde Jahweh neer in een wolk, ging daar bij hem staan en riep de Naam van Jahweh uit.

Toen Jahweh bij hem voorbijkwam, riep Hij: Jahweh, Jahweh, God, barmhartig en genadig, geduldig en rijk aan goedertierenheid en trouw, Die goedertierenheid blijft bewijzen aan duizenden, die ongerechtigheid, overtreding en zonde vergeeft, maar Die de schuldige zeker niet voor onschuldig houdt en de ongerechtigheid van de vaders vergeldt aan de kinderen en kleinkinderen, tot in het derde en vierde geslacht. Toen haastte Mozes zich, knielde ter aarde, boog zich neer en zei:

Jahweh, als ik nu genade in Uw ogen gevonden heb,

laat Jahweh dan toch in ons midden meegaan, omdat het een halsstarrig volk is.

Maar vergeef onze ongerechtigheid en onze zonde, en neem ons aan als Uw erfelijk bezit.'

(Ex.34:5-9)

- ❖ **De heerlijkheid van Jahweh** wordt **NU** bekend... in **reactie**, op **Israëls afgoderij** (vgl.Ex.3!)
- ❖ De **ware aard** van Jahweh komt a/h licht als we ontdekken welke **afgodendienaars** wij zijn
- ❖ **Ik zal barmhartig zijn wie Ik barmhartig ben**, *ondanks alles wat zij gedaan hebben...*

ROMEINEN IX-XI

context: 'Ik zal Mij erbarmen over wie ik Mij erbarm...'

' Toen daalde Jahweh neer in een wolk, ging daar bij hem staan en riep de Naam van Jahweh uit.

Toen Jahweh bij hem voorbijkwam, riep Hij: Jahweh, Jahweh, God, barmhartig en genadig, geduldig en rijk aan goedertierenheid en trouw, Die goedertierenheid blijft bewijzen aan duizenden, die ongerechtigheid, overtreding en zonde vergeeft, maar Die de schuldige zeker niet voor onschuldig houdt en de ongerechtigheid van de vaders vergeldt aan de kinderen en kleinkinderen, tot in het derde en vierde geslacht. Toen haastte Mozes zich, knielde ter aarde, boog zich neer en zei:

Jahweh, als ik nu genade in Uw ogen gevonden heb,

laat Jahweh dan toch in ons midden meegaan, omdat het een halsstarrig volk is.

Maar vergeef onze ongerechtigheid en onze zonde, en neem ons aan als Uw erfelijk bezit!

(Ex.34:5-9)

- ❖ Gezien Gods fundamentele neiging om barmhartig te zijn, *staan wij daarom ook bekend?*
- ❖ lopen mensen weg, niet omdat ze zo rebels zijn, *maar, misschien omwille van het beeld...*
- ❖ **Wat leert Jezus ons over de 'onbarmhartige' slaaf?**

ROMEINEN IX-XI

context: 'Ik zal Mij erbarmen over wie ik Mij erbarm...'

' Toen daalde Jahweh neer in een wolk, ging daar bij hem staan en riep de Naam van Jahweh uit.

Toen Jahweh bij hem voorbijkwam, riep Hij: Jahweh, Jahweh, God, barmhartig en genadig, geduldig en rijk aan goedertierenheid en trouw, Die goedertierenheid blijft bewijzen aan duizenden, die ongerechtigheid, overtreding en zonde vergeeft, maar Die de schuldige zeker niet voor onschuldig houdt en de ongerechtigheid van de vaders vergeldt aan de kinderen en kleinkinderen, tot in het derde en vierde geslacht. Toen haastte Mozes zich, knielde ter aarde, boog zich neer en zei:

Jahweh, als ik nu genade in Uw ogen gevonden heb,

laat Jahweh dan toch in ons midden meegaan, omdat het een halsstarrig volk is.

Maar vergeef onze ongerechtigheid en onze zonde, en neem ons aan als Uw erfelijk bezit.'

(Ex.34:5-9)

- ❖ Jahweh is de 'Ik ben die Ik ben' ➡ **die genade betoon als geen ander!**
- ❖ Genade is **de grondslag** van Gods relatie met Israel, dat **LEERT** ons de **Exodus!**
- ❖ Mozes heeft het begrepen: omdat we zo hardnekkig zijn hebben we U o, zo nodig! Ga mee!

ROMEINEN IX-XI

context: 'Ik zal Mij erbarmen over wie ik Mij erbarm...'

' Toen daalde Jahweh neer in een wolk, ging daar bij hem staan en riep de Naam van Jahweh uit.

Toen Jahweh bij hem voorbijkwam, riep Hij: Jahweh, Jahweh, God, barmhartig en genadig, geduldig en rijk aan goedertierenheid en trouw, Die goedertierenheid blijft bewijzen aan duizenden, die ongerechtigheid, overtreding en zonde vergeeft, maar Die de schuldige zeker niet voor onschuldig houdt en de ongerechtigheid van de vaders vergeldt aan de kinderen en kleinkinderen, tot in het derde en vierde geslacht. Toen haastte Mozes zich, knielde ter aarde, boog zich neer en zei:

Jahweh, als ik nu genade in Uw ogen gevonden heb,

laat Jahweh dan toch in ons midden meegaan, omdat het een halsstarrig volk is.

Maar vergeef onze ongerechtigheid en onze zonde, en neem ons aan als Uw erfelijk bezit.'

(Ex.34:5-9)

- ❖ Jahweh is de 'Ik ben die Ik ben' ➡ **die genade betoon als geen ander!**
- ❖ Genade is **de grondslag** van Gods relatie met Israel, dat **LEERT** ons de **Exodus!**
- ❖ Onze 'hardnekkigheid' **vereist** juist een God die zo goedertieren en '**verbondstrouw**' is

ROMEINEN IX-XI

Een 'refrein' in de Psalmen; de verbondstrouw van Jahweh

'Hij doet ons niet naar onze zonden en vergeldt ons niet naar onze ongerechtigheden;
maar zo hoog de hemel is boven de aarde,
zo machtig (gabar) is zijn goedertierenheid (hesed) over wie Hem vrezen.'
(Ps.103:11)

'Looft Jahweh, alle gij volken, prijst Hem, alle gij natiën;
want zijn goedertierenheid (hesed) is machtig (gabar) over ons,
en de trouw van Jahweh (emeth) is tot in eeuwigheid. Halleluja.
(Ps.107:1-2)

- ❖ Jahweh is 'El Gibbor' de Almachtige, zijn sterkte & macht is Zijn **GOEDERTIERENHEID!!!**
- ❖ Gods aanhoudende verbondsliefde is pure genade doorheen Israëls geschiedenis...

ROMEINEN IX-XI

Gods roeping en 'samenstelling' van Israel

'Wat zullen wij dan zeggen? Is er onrechtvaardigheid bij God? Volstrekt niet! Want tot Mozes zegt Hij:

'Ik zal Mij erbarmen over wie ik Mij erbarm en Mij ontfermen over wie Ik Mij ontferm'.

Zo ligt het dan niet aan de wil van een mens, noch aan de inspanningen van een mens, maar aan de Zich erbarmende God.

Want de Schrift zegt tot Farao: 'Juist hiertoe heb Ik u doen opstaan, opdat Ik in u mijn macht betoon en opdat mijn naam verkondigd wordt op de hele aarde'.

Daarom dan, Hij erbarmt Zich over wie Hij wil en Hij verhardt wie Hij wil.

(Rm.9:14-18)

- ❖ Paulus, de vervolger, **had perfect de Torah nageleefd**, maar ontdekte dat alleen genade telt
- ❖ Van bij het begin had Israel het **grandioos verknoeid**, *alles was onverdiende genade...*
- ❖ *Laat de menselijke verdorvenheid Jahweh dan koud & onverschillig?* ➡ **FARAO**

ROMEINEN IX-XI

Israëls Geschriften

&

Gods karakter